

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

Stære så de da

[KONTAKT] Tønning SSFs Sort Sol-tur druknede i regn, men nogle stære så de da.

Læs mere på KONTAKT side 2

Nødvendigt

[KONTAKT] På det første SSF-bestyrelsesseminar i Ejdersted blev der slået fast, at samarbejde på tværs er nødvendigt.

Læs mere på KONTAKT side 3

Gode tilbud

[KONTAKT] Flensborg-menighederne har arrangements-teknisk slået pjalterne sammen. Det resulterer i en række gode tilbud til alle.

Læs mere på KONTAKT side 3

Spøjse toner

[KONTAKT] Spøjse toner. Det er hvad solohornist Nicolai Apostol lover, når han i morgen, fredag spiller Britten-serenade med naturtoner.

Læs mere på KONTAKT side 5

JELLING-KONFERENCE LØRDAG

Grænselandet - og hvad så?

Kongernes Jelling - konferencestedet lørdag. (Foto: Grænseforeningen)

[KONTAKT] Grænseforeningen Kreds 20 inviterer til en seks timers konference om grænselandets muligheder og fremtid nu på lørdag den 6. oktober i Kongernes Jelling i Jelling. Kredsen har inviteret kompetente politikere, erhvervsfolk, foreningsformænd, kulturpersonligheder, meningsdannere, forskere og personer fra uddannelsessystemerne. Paneldeltagerne kommer fra både nord og syd for grænsen. Gennem fire paneler fremlægger de visioner og aktuelle muligheder for at skabe vækst i grænselandet, hvortil arrangøren medregner den del af Region Syddanmark, der ligger i Jylland, og Sydslesvig.

PROGRAM
Ordstyrer: Finn Slumstrup, GF-formand
10.00 Velkomst
Indledning ved generalkonsul Henrik Becker-Christensen, Flensborg

10.15 - 11.15 Kulturpanel
Stephan Kleinschmidt, kulturudvalgsformand, Sønderborg,
Axel Johnsen, museumsinspektør, Museet på Koldinghus,
Nis Hardt, museumsinspektør, SSFs Danevirke Museum,
Thomas Frahm, souchef, Flensborg Bys Kulturbüro.

11.15 - 12.15 Erhvervspanel
Mogens Therkelsen, direktør, formand for DI Sønderjylland, medlem af den dansk-tyske transportkommission,
Torben Dall Schmidt, professor ph.d., Institut for Grænseregionsforskning, SDU,
Lars Harms, formand for SSW i landdagen,
Hinrich Jürgensen, økologlandmand, formand for BDN,
Laurids Rudebeck, borgmester i Tønder.

12.30 - 13.30 Frokost

13.30 - 14.30 Uddannelsespanel
Anne-Mette Hjalager, professor og centerleder for landdistriktsforskning, SDU,
Henrik Frandsen, gårdejer, medlem af formandskabet for Landbrug & Fødevarer,
Mogens R. Nissen, leder af Studieafdelingen ved DCB for Sydslesvig,
Sarah Keppler, leder af Aktivitetshuset, Flensborg.

14.30 - 14.45 Kaffepause

14.45 - 15.45 Politikpanel
Flemming Meyer, landdagsmedlem, formand for SSW,
Benny Engelbrecht, MF, formand for

Folketingets Sydslesvigudvalg,
Aase Nygaard, borgmester i Sønderborg,
Mette Bock, MF.

15.45 - 16.00 Afslutning

PRAKTISKE OPLYSNINGER
Deltagergebyr 50 kr., frokost 100 kr., kaffe m. kage 48 kr., forudbestilles ved tilmeldingen.
Beløbet indbetales forud på GF Kreds 20-konto i Sydbank: reg.nr. 7040, konto 1087567 med navn og "konference".

Danske sydslesvigere, der ønsker at deltage i konferencen, kan betale beløbet kontant på selve dagen - efter forudgående aftale, altså ved tilmeldingen.

Henvendelse bør ske til formanden for GF Kreds 20 Svend Damgaard, jsdamgaard@stofanet.dk, tlf. 0045 7551 9251, hhv. til formanden for GF Vejle Vesteregn Kirsten Rykind-Eriksen, rykind@bbsyd.dk, tlf. 0045 7588 4817, mobil 0045 4026 5489.

BØN FRA FERIEKONTORET

Hjælp med at finde en elev fra Sydslesvig

[KONTAKT] Kender du en elev, der matcher én af nedenstående elever fra Danmark og har lyst til at være udvekslingselev i uge 45/46 (5.-16. november)? Så kontakt hurtigst Feriekontoret på info@feriebarn.dk:

PIGER:
Naja, årgang 96, er vild med svømning, rytmegymnastik, veninder og hygge.
Maria, årgang 96, er vild med zumba, guitar gåture med hunden.
Julie, årg. 96, er vild med gymnastik, dykning.

Ida, årg. 97, er vild med håndbold, solosang, arbejde ved en bager og frivillig i en biograf.
Kristine, årg. 97, er vild med FDF, bor på en gård på landet, har dyr og går i en talentklasse for boglige børn.
Trine, årg. 97, er vild med badminton, korsang.
Kristina, årg. 97, er vild med badminton, veninder og dyr.

DRENGE:
Emil, årg. 97, er vild med badminton, skydning, rollespil, og han går

med reklamer.
Thomas, årg. 97, er vild med springgymnastik, og hvis han fik lov, ville han gøre det endnu mere.
Magnus, årg. 97, er vild med klaver, guitar, trommer og politik.
Nicolaj, årg. 97, er vild med fodbold, badminton og spil på computeren. Faren træner hunde.
Peter, årg. 98, er vild med bading, lave mad, rejser, spejder, karate og går i ungdomsklub.

Mindretalspolitik i regionen og i Europa

[KONTAKT] Bakket op af Sydslesvigsk Forening og Bund Deutscher Nordschleswiger har mindretalsunionen FUEV overfor kultur-, justits- og Europa-minister Anke Spoorendonk tydeliggjort, at den gerne stiller sin kompetence, sit knowhow og sine kontakter til rådighed som landsregeringens partner, når det gælder realiseringen af landsregeringens mål, nemlig at gøre Slesvig-Holsten til en forbillig europæisk region i mindretalspørgsmål. FUEV med sine 94 medlemsorganisationer i 32 stater og sit respekterede, konkrete mindretalspolitiske virke anerkendes af både den danske regering og landsregeringen i ord og handling. Sidstnævnte to støtter FUEV økonomisk. Og FUEV har da også meget at byde på hhv. at bidrage med:

- FUEV etablerer sammen med SSF et informations- og dokumentationsforum, Mindretalenes Hus i Flensborg.
- Den danske Europa-minister Nicolai Wammen har stillet et projektsamarbejde med FUEV i udsigt omkring mindretalsbeskyttelsen på Balkan.

- FUEV har skubbet en EU-finansieret kampagne i gang til synliggørelse af fordelene ved en europæisk sproglig mangfoldighed.
- FUEV har iværksat et solidaritets-projekt til fordel for sinti og roma, og støtter selvstændigt optagelsen i landsforfatningen.
- FUEVs generalsekretariat er med sin beliggenhed i Flensborg tæt på landsregeringen. På et møde den 1. oktober hos kultur-, justits- og Europa-minister præsenterede repræsentanter for FUEV og SSF FUEVs aktiviteter og ideer til en aktiv mindretalspolitik i regionen og i Europa. I drøftelsen deltog ligeledes mindretalskommitteret Renate Schnack. Ministeren var lydhør og fremhævede landsregeringens intention om at inddrage FUEV og SSF i udvikling af regionens mindretals- og Europa-politik. FUEVs ønske om en "adresse" i Bruxelles blev modtaget med velvilje. Hovedkonklusionen på mødet var, at det dansk-tyske grænseland med sine nationale mindretal er et aktiv for såvel Slesvig-Holsten som Europa.

SYDSLESVIGSK FORENING

BASAR MOLDENED

Plads til flere boder

[KONTAKT] Moldened SSF-distrikt planlægger en basar igen i år lørdag den 24. november kl. 11-17 i forsamlingshuset, Vindingallé/ Winninger Allee 3, Moldened. Der er plads til flere boder.

Har du fremstillet nogle fine ting, du gerne vil sælge, bedes du henvende dig til Anne Christiansen, 04622-1072 efter kl. 19 eller 04621-23888. Det koster en kage at være med.

RENDSBORG-BYDELSDORF

Plads på danskursus

[KONTAKT] Margret Mannes gør opmærksom på, at der stadig er ledige pladser på danskurset i Ejderhuset i

Bydelsdorf onsdage kl. 9-10 for mødre og andre med tid om formiddagen; børn må gerne medbringes.

Square dance for alle

[KONTAKT] SSF Rendsborg-Bydelsdorf og SdUs dans- og musikudvalg indbyder alle interesserede til line dance-workshop fredag, 9. november kl. 19.39-21.30 i Ejderhuset, Brandtsgade 29-31, Bydelsdorf. Square dance danses normalt i grupper med 4 par, som starter fra de fire sider af et kvadrat (square). Dansen

ledes af en caller, som forkynder (eller synger) hvilke figurer, der skal danses. Der danses til traditionel country dance musik. Instruktør er Lisbeth Knudsen fra DGI. Drikkevarer kan købes. Tilmelding senest 29. oktober til Margret Mannes, e-mail m.mannes@me.com.

TREJA

Flere boder velkomne

[KONTAKT] SSF-distrikt Treja arrangerer efterårsbasar søndag den 28. oktober kl. 13-17. Vil man gerne stå med en salgs- hhv.

infobod på basaren, kan man henvende sig til Katja Brodersen, 04626-187980.

UGEN DER KOMMER

5. SSF: Symfonikoncert med Sønderjyllands Symfoniorkester i Tyske Hus **Flensborg** kl. 20 Ældreklubben **Flensborg** Duborg: Besøg på Dansk Alderdoms- og Plejehjem kl. 15 **Flensborg** SSF-distrikt Skt. Hans: Bingo i Jørgensby-Skolen kl. 19.30 SSF-distrikt **Bøglund**: Lotto i forsamlingshuset kl. 20

6. Grænsforeningens Kreds 20: Konference om grænselandet i Kongernes **Jelling** kl. 10-16 SSF **Husum amt**: Efterårstur til Syd- og Østfyn 6.-7.10.

7. **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Morgenmad i Spætteklubben kl. 9.30

8. **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Hygge med Margretheklubben i menighedshuset kl. 14 **Harreslev** Kvindeforening: Besøg i retten i Flensborg kl. 14

9. Biffen: "Undskyld jeg forstyrer" på **Flensborghus** kl. 19.30 De danske menigheder i **Flensborg**: Morgenmad og morgensang i Sct. Jørgen Kirke kl. 9 **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Morgenmad med Sejlklubben i Tønnsenhuset kl. 9 **Slesvig** SSF-distrikt Centrum-Nord: Hobby med nål og tråd på Slesvighus kl. 19.30

10. SSFs Humanitære Udvalg: Foredrag med Lars Henningsen om "Flensborg-skipperne og Vestindien 1750-1850" på **Flensborghus** kl. 14.30 **Flensborg** SSF-distrikt Nord: Lotto i Spætteklubben kl. 14.30 **Oksbøl** Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19 SSF **Sydtønder** amt: Amtstur til Amsterdam 10.-13.10. De danske foreninger i **Agtrup**: Efterårspynt i forsamlingshuset kl. 19.30 SSF-distrikt **Isted/Jydbæk**: Husflid i Jydbæk Forsamlingshuset kl. 19.30 SSF **Gottorp** Amt: Foredrag med Egon Clausen om "Kampen om det danske sprog i Sydslesvig er afgjort" på Slesvighus kl. 19 SSF-distrikt **Ravnkær**: Hobby i forsamlingshuset kl. 19.30 **Slesvig** Seniorklub: Kaffeur kl. 14.30

11. SSFs Humanitære Udvalg: Seniorsang med Signe Andersen på **Flensborghus** kl. 14.30 **Harreslev** Kvindeforening: Hygge i kirkens konfirmandstue kl. 19.30 SSF-distrikt **Stenfelt**: Hygge hos Anne og Thomas Marxen kl. 18 Torsdagsklubben **Mårkær**: Møde hos Gertrud Jochimsen kl. 15 **Slesvig** Frederiksberg Menighed: Torsdagsklub i mødelokalet, Mansteinstr. 9 kl. 14.30

Heer draāwe we üs

5. Friisk Foriining: Friisk harfsthuuchschölj önj Jaruplund Højskole 5.-9.10.

FREDERIKSSTAD

Sen men afslappet høstfest

[KONTAKT] Årets høstfest for de danske foreninger i Frederiksstad faldt sent i år, så man valgte at sidde inde, dog skulle den nye grill indvies, som man havde fået lavet ved Husumer Werkstätten.

Vi nød den flotte efterårspynt, tilbehøret smagte godt, men appetiten var begrænset, så der var pølser og koteletter tilovers.

Gavekortet løb Sandra med. Hun kom tættest på, da det gjaldt om at gætte, hvor mange kaffebønner Solveig havde i glasset. Nu kan hele hendes familie nyde is fra italieneren.

Tak for hyggeligt samvær.

JR

Nogen kiggede da på den nye havegrill...

Høstfesten var lille Laurids' første, og han fik hilst på alle deltagerne. (Foto: Chr. Rasmussen)

TØNNING

Stære flyver også i regnvejr

[KONTAKT] Regn og rusk er godt vejr for stære, men for os mennesker ser det lidt anderledes ud. De mest hårdføre af SSF Tønning's medlemmer tog på tur til Tøndermarsken for at opleve naturfænomenet Sort Sol, som skulle vise sig at foregå syd for landegrænsen ved Nykirke/ Neukirchen. Vi mennesker har det nok mere som de rovfugle, der holdt sig lidt i skjul i det regnvejr; man kunne jo få vand på fjerdragten.

Derfor lykkedes det heller ikke at se de helt store stæresværme flyve i flotte formationer for at afværge faren fra rovfuglene. Men "små" grupper på flere tusinde fugle viste os, hvordan det kan se ud på himlen, når ellers vejret arter sig på den rigtige måde. En lidt skuffende men lærerig udflygt; som der blev snakket om i bussen hjemad, var der flere der selv over-skred en grænse, ikke kun landegrænsen, for privat og alene var man nok ikke gået ud i et sådant vejr.

Hanne Andersen

Trodsende regn og rusk...

... så de da nogle tusinde stære. (Fotos: privat)

CHRISTIANSBORG

Til kulturnat 12. oktober

[KONTAKT] Også i år igen er det danske mindretal i Sydslesvig repræsenteret, når der er kulturnat i København; mindretallet nøjes dog med at være til stede på Christiansborg. Hovedoverskriften for præsentationen i år er »Det danske mindretal i Sydslesvig. Mød danskerne syd for grænsen i Det Sønderjydske Værelse. Få indblik i Sydslesvigs historie og

mindretallets aktive kulturelle arbejde for dansk sprog og identitet. Hør om SSV's politiske engagement og deltagelse i en tysk delstatsregering i Slesvig-Holsten.« SSF stiller med sine kendte rullegardiner, der bl.a. rummer en oversigt over mindretallets organisationer, og en ny infobod som udstillingsramme. Det materiale er dog kun kulisser. Når man den aften kommer i berø-

ring med masser af mennesker - Christiansborg besøges på kulturnatten af rundt regnet 18.000 mennesker på seks timer - er det den mundtlige formidling der tæller; og til det formål er organisationerne af SSF, der er ankermand fra midretallets deltagelse i kulturnatten, blevet opfordret til at stille med 1-2 personer, så store dele af mindretallets spektrum er repræsenteret.

EJDERSTED

Alvorlige miner - men også vilje til problemløsning - på bestyrelsesseminaret i Ejdersted sidst. (Foto: Tine Andresen)

Nødvendigt at øge samarbejdet på tværs

[KONTAKT] Torsdag sidste uge tog bestyrelsesmedlemmer fra SSF Ejdersted amt hul på det, der skal blive en række bestyrelsesseminar-aftener i amtet. Mødet foregik i Garding, og SdUs Rainer Pingel, der har en uddannelse

som professionel coach, kom med indspark til det gode, sjove og effektive bestyrelsesarbejde. Der var lagt op til gruppearbejde, hvor emnerne bl.a. var teamarbejde, opgavefordeling og motivation. Ved bordene herskede der en bred enig-

hed om, at det er nødvendigt at øge samarbejdet på tværs af distrikterne for at øge fællesskabs-fornemmelsen i amtet. Og da målet er løsninger - ikke begrænsninger, blev der som afslutning på aftenen aftalt et møde for distrik-

terne i Ejdersted amt, hvor man i fællesskab drøfter distrikternes kommende aktiviteter. Og det sker mandag den 5. november i Garding. Mødet finder sted to dage før det fælles formandsmøde for alle danske foreninger i amtet.

Yderligere informationer fås hos amtsformand Bente Møller eller på Dansk Sekretariat for Ejdersted amt, tlf. 04861 5493.

TA

FLENSBORG-MENIGHEDERNE

Fælles tilbud i oktober

[KONTAKT] De danske menigheder i Flensborg og omegn tilbyder følgende i fællesskab:

Tirsdag den 9. oktober kl. 9
Morgensang og -bord i Sct. Jørgen, Adelby Kirkevej/ Adelbyer Kirchenweg 34, i samarbejde med SSF-distriktet.

Lørdag den 13. oktober kl. 15.30
Koncert med Remus, Region Midtjyllands Ungdomssymfoniorkester, i Ansgar Kirke, Aabenraagade/ Apenrader Str. 25. Musik af Prokofiev, Dvorak, Brahms, Kuhlau og Sarasate. Solist er Liisi Kedik, dirigent Christian Hørbov-Meier. Fri entre.

Onsdag den 17. oktober kl. 19
Hverdagsgudstjeneste i Helligåndskirken. Storegade/ Grosse Str. 43; prædikant Ea Dal.

Tirsdag den 23. oktober kl. 10
Baby-salmesang i Harreslev danske Kirke, Berghofstr. 10, Harreslev, ved pastor Susanne Bramsen Böll

Onsdag den 24. oktober kl. 19.30
Efterårsmøde i Santalmissionens initiativgruppe Sydslesvig i Ansgar Menighedshus, Aabenraagade/ Apenrader Str. 25. Fælles spisning fra kl. 18.30. Tilmelding til formand Morten Mortensen, tlf. 160 98686. Karsten Lund fortæller om sin tid som volontør i Saraswatipur, Bangladesh.

Torsdag den 25. oktober kl. 19.30
Spil Dansk Dag i Ansgar Kirke, Aabenraagade/ Apenrader Str. 25. Salmer og sange til livet med Jens Rosendal. En musikalsk soiré, hvor trioen Bjørn Egeskjold, Kaja Andersen og Henrik Svane står for den musikalske ledsagelse. Billetter ved indgangen. Forsalg på Flensborghus.

Fredag den 26. oktober kl. 18.00
Spaghettigudstjeneste i Sct. Hans, Kappelgade/ Kappelner Str. 38, for børn, deres forældre og bedsteforældre fulgt af fælles aftensmad.

Fredag den 26. oktober kl. 20
Koncert med TenSing m.fl. i i Helligåndskirken. Storegade/ Grosse Str. 43. Fri entre.

Lørdag den 27. oktober kl. 9.30
Højskole dage/teologi for alle på Valsbølhus, Kirkevej/ Kirchenweg 16, Valsbøl: 3 foredrag om Konstantinopel. Del af en foredragsserie om Byzans, Konstantinopel, Istanbul, byen på grænsen mellem øst og vest i over 2000 år. Serien er kommet godt fra start og fortsætter. Deltagelse ved enkeltforedrag og enkelte lørdag uden videre mulig.

Søndag den 28. oktober kl. 14
Flensborgmenighedernes efterårsmøde i Sct. Hans, Kappelgade/ Kappelner Str. 38. Marianne Christiansen, Løgumkloster, prædiker ved gudstjenesten og holder efter kaffebordet foredrag om H.C. Andersen: Sneglen og rosenhækken. Kristendom og livsfortælling.

Jens Rosendal, 25. oktober i Ansgar.

Marianne Christiansen, 28. oktober i Sct. Hans.

pkm

SSF/ SdU

ARRANGEMENTER I SYDSLESVIG • OKTOBER 2012

	Symfonikoncert med Sønderjyllands Symfoniorkester Mendelssohn, Britten, Dvorák Fr 05.10.12 • 20:00 • Flensborg Deutsches Haus, Berliner Platz 1 Arrangør: Sydslesvigsk Forening
	Italiensk opera med danske rolletekster Figaros bryllup Sønderjyllands Symfoniorkester Ti 30.10.12 • 19:30 • Flensborg Idrætshallen, Moltkestr. 20 c Arrangør: Sydslesvigsk Forening
	TEATRET MØLLEN Claras krig Sø 28.10.12 • 19:30 • Flensborg Flensborghus, Norderstr. 76 Arrangør: Sydslesvigsk Forening
	SSF og SdU præsenterer: Tina Dico - Tour 2012 On 03.10.12 • 20:00 • Flensborg Deutsches Haus, Berliner Platz 1 Arrangør: mittendrin Veranstaaltungs GmbH
	SSF og SdU præsenterer: Medina - Tour 2012 On 24.10.12 • 20:00 • Flensborg Deutsches Haus, Berliner Platz 1 Arrangør: mittendrin Veranstaaltungs GmbH
	Jazz på Flensborghus Bobo Moreno, Bo Stief & Ole Kock-Hansen To 25.10.12 • 20:00 • Flensborg Flensborghus, Norderstr. 76 Arrangør: SSF & SdU
	LatinFlow LecheBurre To 18.10.12 • 20:30 • Flensborg Volksbad, Schiffbrücke 67 Arrangør: Volksbad, SSF & SdU
	Schleswiger Jazzherbst Pierre Dørge & New Jungle Orchestra Lø 27.10.12 • 20:00 • Slesvig Graukloster, Rathausmarkt 1 Arrangør: SSF & SMC
MUSIKLÅNTS ÅRLIGE FÆSTDAG TORSdag DEN 25. OKTOBER	
Flere informationer på www.syfo.de/spildansk	
 Sydslesvigsk Forening syfo.de	 SSF på facebook
 Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger sdu.de	

Billetter online på ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408 125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset eller ved indgangen

PONTIFEX

Brobyggere påpeger dansk-tyske grænse-problemer

[KONTAKT] Efter to års arbejde barlede det dansk-tyske projekt "Pontifex Brobygger" for nylig med en rapport om mobilitetsbarrierer på det grænseoverskridende dansk-tyske arbejdsmarked.

Projektet gennemføres organisatorisk af Flensborg By som leadpartner og Beskæftigelsesregion Syddanmark - og støttes af Interreg 4A Syddanmark-Schleswig-K.E.R.N. med EU-midler fra den Europæiske Fond for Regional Udvikling.

I rapporten beskrives aktuelt eksisterende mobilitetsbarrierer for arbejdstagere på det grænseoverskridende dansk-tyske arbejdsmarked.

Den nævner problemstillinger, høje men overvindelige barrierer, men også juridiske hæmsko, som står i vejen for mobiliteten.

Blandt de berørte er udover grænsegængere også ansatte hos tjenesteydere og virksomhedsejere, som opholder sig i nabolandet i beskæftigelses-øjemed.

Udover de juridiske barrierer, som gør en tilpasning af nationale hhv. europæiske regler og love påkrævet, fokuserer rapporten på informations- og kommunikationsproblemer og problemer med at realisere bestående foreskrifter.

SPROG

Grænsegængere står ofte overfor sproglige barrierer, da der i nabolandet ofte ikke findes blanketter indenfor social sikring, skatteret hhv. informationsmateriale på deres modersmål.

DIGITALISERINGEN

holder i stigende grad sit indtog hos danske myndigheder. Distance til borgerne og mangler i betjeningen truer, når åbningstiderne bliver skåret ned og den personlige kontakt med sagsbehandleren bliver erstattet af en onlineforbindelse eller automatiske IT-systemer. Især grænsegængere men også ældre danske medborgere har det svært med at udfylde elektroniske blanketter.

MANGEL

På mange områder fører mangel på nødvendige fagspecifikke informationer, data og publikationer til problemer. Det kan f.eks. være tyske skrivelser om pension til danske enker, når disse sprogligt og dermed også indholdsmæssigt ikke forstås, hvorfor de skal efterbetale tysk skat for deres enkepension fra Tyskland.

REGISTRERINGSPLIGT

Tyske enkeltmandsvirksomheder føler sig indskrænket af forpligtelsen til at lade sig registrere i det danske RUT-register, eftersom udenlandske tjenesteydere snarere bliver kontrolleret af myndighederne end indenlandske håndværkere efter de berørte udenlandske tjenesteyderes vurdering.

Desuden er der hyppigt IT-tekniske problemer.

SKATTENUMMER

Også ved midlertidige byggeaktiviteter i Danmark kræves der af tyske virksomheder et dansk skattnummer. For at kunne få dette, pålægges virksomhederne, før byggeaktiviteterne indledes, en dokumentationsforpligtelse, som ikke står i et rimeligt forhold til varigheden af aktiviteten.

OVERSÆTTELSE

På begge sider af grænsen er myndigheder ikke bekendt med, at ansøgninger i kraft af EU-koordineringsretten kan indgives på et andet EU-myndighedsprog.

Det samme gælder for fremlæggelsen af originale dokumenter. Denne mulighed i den sociale sikringsret skulle også stå borgeren åben i skatteforvaltningen.

Direkte kommunikation

EF-forordningen nr. 883/04 påbyder, at forvaltninger grænseoverskridende skal arbejde sammen til gavn for borgeren. I praksis halter dette dog ofte. Til dels er endda udlandstelefonopkald ikke muligt hos tyske myndigheder.

befordringsfradrag

Streng dokumentationskrav gør det vanskeligt for grænsegængere, som kun vender hjem til deres bopæl i

rede sociale sikring. Dermed risikerer de enorme krav om efterbetaling af sygesikringsbidrag fra Tyskland.

"Elterngeld" kun i Tyskland "Elterngeld" er i Tyskland en familieydelse i EU-koordineringsrettens forstand. I Danmark er det tilsvarende "barselsdagpenge" ikke en familieydelse. Dette fører til uklarheder i grænseoverskridende sager.

danske feriepenge

Har man som tysk grænsegænger arbejdet i Danmark, skal man ved ledighed melde sig arbejdsløs i Tyskland. Før Agentur für Arbeit yder arbejdsløshedsunderstøttelse, skal den tidligere grænsegænger bruge sine

ring ikke uden videre er mulig.

Pensionsordninger

Pensionsopsparing er et komplekst emne, som fører til uklarhed hos de berørte. Det spænder fra uforståelig lovgivning over gebyrer for at skifte pensionskasse til bortfald af Riester-Rente for tyske grænsegængere.

hjemsendt pga vejrlig

Når en grænsegænger i Danmark bliver hjemsendt på grund af vejrlig, kan det forekomme, at hverken den danske eller tyske ansvarlige myndighed føler sig ansvarlig for, hvilken social sikring grænsegængerens så hører under.

Det tyske arbejdsagentur udbetaler

Broer forbinder; Pontifex-projektet bygger bro.

hjemlandet i weekenderne, at gøre befordringsfradrag gældende. Det danske skattevæsen anerkender ikke forskellige enkle og i Tyskland almindelige dokumentationsbilag.

183-DAGES REGLER

Danmark og Tyskland er uenige om fortolkningen af den såkaldte 183-dages-regel i den dansk-tyske dobbeltbeskatningsoverenskomst. Bliver antallet af 183 dage overskredet, udløser det beskatning i denne stat. Tæller kun de rene arbejdsdage (tysk udlægning) i beregning, eller skal alle opholdsdage uafhængigt af arbejdet medtælles (dansk udlægning)?

DOBBELTBESKATNING AF PENSIONER

Piloter, som arbejder i Danmark og bor i Tyskland, skal beskattes deres arbejdsgivers bidrag til arbejdsmarkedspension i bopælslandet Tyskland. Ved udbetalingen af arbejdsmarkedspensionen på et senere tidspunkt truer beskatning igen i Danmark og dermed en dobbeltbeskatning.

REGISTRERINGSAFGIFT

Netop fordi den danske registreringsafgift for motorkøretøjer ved bopæl i Danmark er høj, burde skattemyndighederne fastlægge en vandrende arbejdstagers bopæl på et entydigt lovmæssigt grundlag. De relevante danske bestemmelser er imidlertid upræcise, således at det danske skattevæsen har vurderet de pågældendes bopæl til at ligge i Danmark imod deres vilje, selv om den de facto ligger i Tyskland.

"MERIDA"-DOMMEN

I "Merida"-dommen har Den Europæiske Domstol afgjort, at der ved beregning af den såkaldte overgangshjælp til en i Tyskland beskæftiget og i udlandet boende arbejdstager ikke må lægges en fiktiv tysk indkomstskat til grund ved beregningen, idet den pågældende var skattepligtig i udlandet og den lokale skattesats gunstiger.

TYSKE PENSIONISTER UDEN SYGESIKRING

Modtagere af tysk pension flytter til Danmark. Selv om de ville være forpligtet til at tegne en tysk sygeforsikring, undlader de dette i tilfælde af ydelser fra den danske bopælsbase-

danske feriepenge op, selv om man ikke kan ligestille dem med den tyske kompensation for ikke afholdt ferie. Får man ikke arbejdsløshedsunderstøttelse, bliver man ikke socialsikret af Agentur für Arbeit.

YDELSER I STEDET FOR ARBEJDSINDTÆGT

Ved udfyldelsen af den nye blanket PD U1 (og den i en overgangsfase endnu gyldige E 301) forekommer der gentagne gange fejl hos de ansvarlige myndigheder pga. manglende kendskab hos sagsbehandlerne – til ugunst for de berørte vandrende arbejdstagere. Den danske myndighed nægter for eksempel at attestere optjeningsperioder (f.eks. sygedagpengeperioder), som i Tyskland er forudsætningen for at yde arbejdsløshedsunderstøttelse.

LANGE SAGSBEHANDLINGSTIDER

Når perioder, som er optjent i udlandet, skal tages med ved pensionsansøgninger, skal ansøgere væbne sig med tålmodighed. Sagsbehandlingen tager meget lang tid. Der er behov for, at farten i samspillet mellem den ansvarlige danske og den tyske myndighed sættes op.

ANVENDELSE AF SED

I forvaltningerne hersker der endnu usikkerhed om anvendelsen af "Strukturerede Elektroniske Dokumenter" (SED), som skal afløse de gamle Eblanketter.

MYNDIGHEDSVEJLEDNINGER

I Danmark bliver vejledninger fra myndighederne offentliggjort i større omfang end i Tyskland. Derved bliver forvaltningens handlemåde mere gennemsigtig for borgeren og EU-forordningernes foreskrifter mere forståelige.

LEDIGHEDSYDELSE

Grænsegængere, der bor i Tyskland, modtager ikke ledighedsydelse fra Danmark. Denne ordning er juridisk tvivlsom.

LOVREGULERED ERHVERV

Erhvervsuddannelser bliver ikke uden videre anerkendt i nabolandet, især ikke når det gælder såkaldte regulerede erhverv, der forudsætter særlige kvalifikationer. Sammenligning af erhverv volder vanskeligheder, således at en nøjagtig kategorise-

ring ikke uden videre er mulig. ikke vejrligsgodtgørelse, når arbejdet på grund af vejret indstilles på udenlandske byggepladser, da det tilsyneladende ikke er muligt at skaffe oplysninger om udenlandske vejrforhold selv ved hjælp af moderne hjælpemidler.

TREDJELANDSSTATSBORGERE

En borger fra et ikke-EU-land kan ikke bo i Danmark og arbejde i Tyskland som grænsegænger. Der findes ikke længere en selvstændig arbejdstilladelse, eftersom denne ved en lovændring er koblet til en forudsætning om opholdstilladelse.

FORSKELLIG PENSIONSALDER

Pensionsalderen bliver hævet trin for trin i Tyskland og i Danmark - men på forskellige tidspunkter. Dette indebærer fare for, at der opstår huller i den sociale sikring ved ledighed før pensionering, og at man dermed får behov for social bistandshjælp.

BESKÆFTIGELSE I 2 MEDLEMSSTATTER

En arbejdstager eller selvstændig kan udelukkende være underlagt den sociale sikring i én medlemsstat, når han udover bopælsstaten også er beskæftiget i udlandet. Har han mindst 25% af sin arbejdstid hhv. løn i bopælsstaten, kan han forblive socialt sikret dér. Hvis man lægger arbejdstiden og lønnen til grund, og det fører til forskellige resultater, hvilket kriterium vægter så højest i den samlede vurdering?

LAGT OP TIL LØSNINGER

Med præsentationen af rapporten er alle ansvarlige myndigheder - fagministerier og andre myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen - men også f.eks. rådgivningsinstitutioner, nu opfordret til at beskæftige sig med problemstillingerne og at søge løsninger hhv. at gennemføre de i rapporten skitserede løsninger. Projektet "Pontifex-Brobygger" og Region Sønderjylland-Schleswig besvarer gerne spørgsmål, modtager gerne forslag og formidler gerne dialogen med de ansvarlige myndigheder.

Rapporten foreligger som totaludgave og kortversion og kan hentes på www.region.dk. Efter ønske tilsender Regionskonoret i Bov også papireksemplarer af rapporten.

SPIL DANSK

Seniorer på Husumhus

[KONTAKT] Torsdag den 25. oktober kl. 14.30 samles seniorerne fra SSF-amterne Husum og Ejdersted for at synge sammen og markere Spil Dansk Dagen.

Her vil de få hjælp af Tante Tottes Knævarmere; et ensemble fra Løgumkloster, som gennem årene har gjort sig bemærket med, at de ikke blot synger for folk, men nok så meget sammen med folk.

Spil Dansk Dagen markeres på 12. år i hele Danmark og også blandt det danske mindretal i Sydslesvig. Man synger og spiller tekster og musik, som er skrevet og komponeret af danske.

Og det passer fint ind i mindretallets traditioner. Her begynder og slutter stort set et hvert arrangement med fællessang på dansk.

Arrangørerne forventer op imod 80 seniorer til Spil Dansk Dagen på Husumhus.

Det er tredje gang i år, de to amter laver fællesarrangement for 60+-medlemmerne.

De mindste på Torvet i Husum

[KONTAKT] Torsdag den 25. oktober kl. 9.30 samles 100 børn fra de danske skoler i Tønning, Bredsted og Husum for at synge sammen og markere Spil Dansk Dagen.

Børnene markerer dagen ved at give en gratis korkoncert på det åbne areal nord for Marienkirche.

Koncerten varer en halv time, og man kan således nå både den og torve-gudstjenesten, som Mariekirken altid holder kl. 10 på torvedage.

Det var overlærer Henry Bohm fra Bredsted, der først fik ideen, at mindretallets skolebørn på vestkysten også skulle markere dagen. Men han fik hurtigt opbakning fra sine kolleger på de andre skoler.

Da torsdag er torvedag, er der ikke plads til koncerten på selve torvet. I mindretallet glæder man sig derfor over, at kirken og kirketjener Sven Jensen uden at tøve sagde ja til at stille sit areal til rådighed.

Henry Bohm har tidligere stået i spidsen for at samle danske skolebørn fra vestkysten til korsang. Senest ved de danske årsmøder i juni.

FSJ´ lere - KULTUR

De syv FSJ lere - kultur: Lara, Sophia, Kim, Julia, Simon, Vanessa og Christine på Flensborghus.

Det unge blik på kulturen

[KONTAKT] »FSJ´ lere - kultur«, unge der bruger et år på "frivilligt socialt arbejde" inden for kulturområdet, kommer med et ungt blik på kulturen.

Det er de syv »FSJ´ lere - kultur« og deres arbejdsgivere, deriblandt SSF, enige om - og det syn præsenterede de på et fællesmøde sidst på Flensborghus.

De syv unge er fra hele Tyskland, og foruden engagement og idealisme medbringer de lyst til at arbejde med kultur i bredeste forstand og med mennesker af forskellig slags.

Lara (18) er på Kulturbüro Flensburg, Sophia (20) i Kühlhaus, Kim (19) på Kinder- und Jugendbüro Flensburg, dansk- og tysktalende Julia (20) hos

SSF, Simon (24) hos Offener Kanal, Vanessa (18) hos Theaterwerkstatt Pilkentafel og Christine (18) på Museumsberg.

Flensborgs multikulturelle miljø har lokket dem til Tysklands høje nord, og der var rift om pladserne. I snit er der 10 om en plads.

FSJ - Kultur er specielt attraktivt, fordi det er en mere fri tilværelse end f.eks. arbejdet på et hospital eller et alderdomshjem.

De bliver ikke velhavende: 300 euro er deres løn, og så kan der søges om støtte til bolig f. eks.

I løbet af deres frivillige år er der tre seminarer, hvor de lærer hinanden bedre at kende plus videreuddannes. Også et projekt skal der udarbejdes

alene eller i fællesskab.

De er ikke at betragte som billig arbejdskraft, men får indblik i et stykke erhvervsorientering, og arbejdsgiverne stiller med de vejledende ressourcer; og det er der en del, der ikke vil hhv. kan leve op til. Også en grund til, at der kun er syv kultur-FSJ´ lere i Flensborg.

Til gengæld går de til kultur, som deres chefer måske ikke går til.

Året anerkendes ved visse (universitets)uddannelser som pointgivende hhv. karakterforhøjende. Helt bortset fra, at det giver de unge personlige færdigheder, der kan virke fremmende ved ansættelsessamtaler.

FSJ-ordningen gælder for mange områder: bl.a. kultur, sport, humanitært.

LÆS BOGEN - SE FILMEN

Scherfig og Amsted

[KONTAKT] Ove Sprogøe var en af de flittigst brugte skuespillere i dansk film. Blandt hans mest kendte præstationer er Egon Olsen i "Olsen-Banden" og dr. Hansen i TV-serien "Matador". Sin første store karakterrolle fik han i Gert Fredholms filmatisering af Hans Scherfigs roman "Den forsvundne fuldmægtig" i 1971, hvor han spiller sammen med Bodil Kjer og Karl Stegger. Handlingen er rykket frem til tiden omkring 1970. Hans Scherfig medvirker som fortæller. Scherfig (1905-1979) udgav i 1938 romanen "Den forsvundne

fuldmægtig". Det er en satire om en fuldmægtig i krigsministeriet, Teodor Amsted, der en skønne dag stikker af fra sit pæne borgerlige rutineprægede liv, fra hverdag og ansvar - blot for at opdage, hvor uvant han som mønsterborger er med friheden. Bogen kan lånes på Dansk Centralbibliotek. Interesserede mødes onsdag den 17. oktober kl. 15.30 på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59, og taler om bogens temaer og ser bagefter filmen.

Viggo Böhmsen Jensen

FLENSBORG-BIFFEN

Herlig film venter

[KONTAKT] Tirsdag den 9. oktober kl. 19.30 viser Flensborg-Biffen den danske film »Undskyld jeg forstyrrer« fra 2011 i (biograf)salen på Flensborghus. Helenes mor har aldrig lagt skjul på, at datteren var et 'uheld'.

Længslen efter en far fører datteren til en teaterdirektør, som måske kan være hendes biologiske ophav. Ved et tilfælde indlemmes Helene og hendes hund Lille Bjørn i teatrets samspilsramte 'familie' af forkælede stjerneegøer og angstplagede kunstnere.

Men Helenes tyranniske mor slipper ikke taget i hende.

En herlig film af makkerparret bag 'Frygtelig Lykkelig' - instruktøren Henrik Ruben Genz og forfatteren Erling Jepsen. Forestillingen er gratis, men vil man nyde rødvin og ost, koster det 5 euro.

SØNDERJYLLANDS SYMFONIORKESTER

Præsenterer egen solohornist

[KONTAKT] Sønderjyllands Symfoniorkesters solohornist, rumænske Niculai Apostol, fremfører sammen med den danske tenor David Danholt Benjamin Brittens Serenade for tenor, horn og strygere ved en koncert i morgen, fredag, 5. oktober kl. 20 i Tyske Hus/ Deutsches haus i Flensborg.

Benjamin Britten skrev dette enestående stykke musik i 1943. Britten lå på hospitalet med mæslinger, mens han komponerede denne serenade med seks tekster skrevet af seks forskellige engelske digtere i tiden 1400-1900-tallet. Ens for alle digterne er, at de kredser om temaet solnedgang og nat, hvilket har været inspiration til musikkens melankolske stemning.

Serenaden indledes og afsluttes med en hornsolo, hvor der spilles uden brug af ventilerne, så hornisten spiller

de såkaldte naturtoner. Umiddelbart kan disse toner virke fremmede eller endda 'falske' for i vore moderne ører, men de er med til at give den særligt svævende stemning, der er i disse natstykke.

Dirigent til aftenens koncert er hollandske Antony Hermus.

PROGRAM:

Felix Mendelssohn: Märchen von der schönen Melusine, op. 32
Benjamin Britten: Serenade for tenor, horn og strygere, op. 31
Antonin Dvorák: Symfoni nr. 7, d-mol, op. 70

Niculai Apostol.

KONFERENZ FÜR ALLE

Die „freien Friesen“ im 21. Jahrhundert

[KONTAKT] Wesentliche Elemente der friesischen Geschichte bilden die „friesische Freiheit“ und die Selbstverwaltung in kleinen Einheiten. Wie verhielt es sich damit? Welche Bedeutung hat diese Tradition für das Selbstverständnis der friesischen Volksgruppe? Spielt sie in der Gegenwart und für die Zukunft noch eine Rolle?

Antworten auf diese Fragen gibt die Konferenz „Die ‚freien Friesen‘ im 21. Jahrhundert. Geschichtsbilder, Traditionen und Selbstverständnis der friesischen Volksgruppe in Deutschland“ am 19.-20. Oktober im Nissenhaus in Husum.

Sie schließt an die Buchveröffentlichung „Heimat Nordfriesland“ an, in der Inbegriffe der friesischen Kultur dargestellt werden.

Den Auftakt bildet am Freitag, 19. Oktober, das 7. Historiker-Treffen des Nordfriisk Instituut mit dem Thema „Kleine Republiken? Selbstverwaltung in den Frieslanden“. Namhafte Referenten – Kerst Huisman (Historiker aus Ljouwert/Leeuwarden), Prof. Dr. Manfred Jakobowski-Tiessen (Universität Göttingen), Otto Knottnerus (Marschenforscher aus Winschoten, NL), Prof. Dr. Hans Mol (Fryske Akademy, Ljouwert/Leeuwarden), Albert Panten (Geschichtsforscher aus Niebüll), Dr. Rolf Uphoff (Stadtarchiv Emden), Dr. Oebele Vries (Ryksuniversiteit Groningen), Prof. Dr. Reimer Witt (Schleswig, früherer Landesarchivar) – werden Aspekte der Autonomie beleuchten, die den Friesen seit dem Mittelalter in besonderem Maße zugeschrieben

wird. Am Sonnabend, 20. Oktober, wird zunächst Romedi Arquint, früherer Präsident der Föderalistischen Union Europäischer Volksgruppen, einleitend darüber berichten, welche Bedeutung Geschichtsbilder und Traditionen für die Herausbildung einer Minderheiten-Identität generell haben.

In zwei Gesprächsrunden erläutern sodann engagierte Friesen, was die friesische Identität für sie bedeutet. Über ihre Erfahrungen mit den „freien Friesen“ berichten Ernst Christ von der NDR 1 Welle Nord, Jutta Kürtz, Präsidentin des Schleswig-Holsteinischen Heimatbundes, Dr. Bernd Scherer, ehemaliger Direktor des Nationalparkamtes, und Heinrich Schultz, Vizepräsident der FUEV.

Dr. Robert Habeck, Minister für Energiewende, Landwirtschaft und ländliche Räume, spricht zum Thema „Heimatgefühl – eine politische Kategorie?“

In einer von NDR-Redakteur Ernst Christ moderierten Podiumsdiskussion mit Persönlichkeiten, die im politischen Raum agieren, geht es um das Thema „Was bedeutet die Tradition der friesischen Freiheit für öffentliches Handeln heute?“

Zum Konferenz-Programm gehört ein musikalischer Abend im Kulturzentrum „Speicher“ am Husumer Hafen am Freitag um 19 Uhr. Jan Graf, Janna Eijer und Helmut Debus singen Lieder aus Nord-, West- und Ostfriesland.

Den Ausklang der Konferenz bildet schließlich am Sonntag, 21. Oktober,

eine Exkursion auf die Halbinsel Eiderstedt mit Besuchen u.a. im Hochdorfer Garten in Tating und im Herrenhaus Hoyerswort.

Die Schirmherrschaft über die gesamte Veranstaltung übernahm Dr. Christoph Bergner, Beauftragter der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten. Gefördert wird die Konferenz vom Bundesministerium des Inneren.

Die Teilnahmegebühr für beide Tage beträgt insgesamt 15 Euro. Für beide Tage kann jeweils ein Mittagssbuffet zum Vorzugspreis gebucht werden. Anmeldungen: boeke@nordfriiskinstituut.de

Mehr Info: www.nordfriiskinstituut.de

SYDSLESVIG-UDSTILLINGEN

Nu i Skive

[KONTAKT] SSFs Sydslesvig-udstilling er nu nået til Skive. Lørdag den 6. oktober åbnes den på Skive bibliotek af næstformanden i Skiveeegnens Grænseforening Henrik Forman og SSFs foreningskonsulent Tine Andresen.

Udstillingen kan ses i bibliotekets åbningstider frem til 4. november. Der er gratis adgang. Planche- og videoudstillingen om

det danske mindretal i Sydslesvig har til formål at bidrage til en styrkelse af forbindelseslinjerne mellem Sydslesvig og Danmark samt øge danskernes kendskab til deres nationale mindretal lige syd for den dansk-tyske grænse.

Den sætter fokus på den historiske samt den kultur- og mindretalspolitiske udvikling i mindretallet og det dansk-tyske grænseland.